

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 112/2018-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. februára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Michaelou Poláčkovou, LL.M., Palárikova 88, Čadca, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. januára 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Michaelou Poláčkovou, LL.M.,

Palárikova 88, Čadca, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017.

Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že «v právnej veci o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu medzi stranami [REDAKOVANÉ] sídlo: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], IČO: [REDAKOVANÉ], registrácia: obchodný register Okresného súdu Žilina, odd.: Sr, vl. č.: 10037/L (ďalej aj „žalobca“) c/a [REDAKOVANÉ], správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] sídlo správcu: [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaný“), sídlo úpadcu: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], IČO: [REDAKOVANÉ], registrácia: obchodný register Okresného súdu Žilina, odd.: Sa, vl. č.: 106/L (ďalej aj „úpadca“), vedenej Krajským súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 34Cbi/22/2005 nebol sťažovateľ pripustený do konania ako intervenient na strane žalobcu, a to uznesením Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 23. 11. 2017, sp. zn. 34Cbi/22/2005-1231 (ďalej aj „uznesenie“)...

Spor, ktorého sa týka táto sťažnosť, súvisí s konkurzom úpadcu. Konkurz úpadcu trvá 20 rokov, vyhlásený bol dňa 08. 10. 1998...

V konkurze úpadcu správca [REDAKOVANÉ]... spísal súpis konkurznej podstaty (25. 11. 1998), v ktorom zaradil nehnuteľnosti žalobcu (v tom čase vo vlastníctve spoločnosti [REDAKOVANÉ]) do podstaty úpadcu s poznámkou o ich nadobudnutí v rozpore s dobrými mravmi...

Sťažovateľ v podnete uviedol a zdokladoval aj základné dôvody svojej intervencie na strane žalobcu. Nadviazal nimi na aktuálny stav sporu založený zrušujúcim uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. 11. 2016. sp. zn. 2Obo/29/2015 (ďalej aj „zrušujúce uznesenie“ a „odvolací súd“). Pretože podľa zrušujúceho uznesenia mal súd v ďalšom konaní posudzovať rad právnych a faktických úkonov a konanie sťažovateľa a spoločnosti [REDAKOVANÉ] z hľadiska námietky žalovaného, že žalobca nadobudol nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, v rozpore s dobrými mravmi...

Žalobca je podnikateľský subjekt, verejná obchodná spoločnosť založená v roku 1999 (07. 04. 1999) dvoma spoločníkmi - spoločnosťou [REDAKOVANÉ] ktorej jediným spoločníkom je sťažovateľ, a spoločnosťou [REDAKOVANÉ] ktorá mala v čase založenia spoločnosti dvoch spoločníkov, z nich menšinovým bol sťažovateľ, ktorý sa stal jej jediným spoločníkom až v roku 2001. Spoločnosť žalobcu v čase vyhlásenia konkurzu úpadcu neexistovala a bola založená až v jeho priebehu.

Žalobca v spore vystupuje ako vlastník nehnuteľností a žeriavov. Tie žalobca nadobudol právnym úkonom vkladu zo spoločnosti [REDAKOVANÉ] (22. 04. 1999), ktorá ich nadobudla právnym úkonom vkladu zo spoločnosti úpadcu (09. 07. 1997). Žalobcovi bol tento majetok odovzdaný spoločnosťou [REDAKOVANÉ] (30. 06. 1999) rovnako, ako ho úpadca odovzdal spoločnosti [REDAKOVANÉ] (19. 11. 1997). Žalobca nehnuteľnosti nadobudol počas konkurzu úpadcu...

Žalobca nehnuteľnosti nadobudol pri takej majetkovej štruktúre spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorá mala základné imanie vo výške 36.565.000.00 Sk, majiteľom väčšinového obchodného podielu za vklad 36.465.000,00 Sk zapísaný do základného imania v plnej výške bola spoločnosť [REDAKOVANÉ] a majiteľom ostávajúceho obchodného podielu za vklad 100.000.00 Sk bol sťažovateľ. K zmene majetkovej štruktúry spoločnosti [REDAKOVANÉ] došlo počas konkurzu v roku 2001, keď spoločnosť [REDAKOVANÉ] chcela odpredať svoj obchodný podiel v spoločnosti [REDAKOVANÉ] a preto ho ponúkla sťažovateľovi ako druhému spoločníkovi. Sťažovateľ obchodný podiel odkúpil za 2.500.000.00 Sk a stal sa jediným spoločníkom spoločnosti [REDAKOVANÉ] (17. 01. 2001 so zápisom do registra 19. 02. 2001)...

Sťažovateľ s ohľadom na vyššie uvedené tvrdí, že súd v uznesení napadnutom sťažnosťou nevyhodnotil jeho právny záujem na výsledku sporu a na podpore a pomoci žalobcu správne, v súlade s ustálenou súdnou praxou a ich zákonným a ústavnoprávnym vymedzením, čím zasiahol do jeho ústavných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy a na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

Arbitrárnosť uznesenia sa prejavuje v tom, že súd nevyhodnotil právny záujem sťažovateľa na výsledku sporu z hľadiska dopadov na jeho práva a povinnosti podľa hmotného práva. Súd si rozhodovanie zjednodušil na otázku vlastníckeho práva

k nehnuteľnostiam, ale sťažovateľa sa budúce rozhodnutie vo veci samej dotkne úplne inak. Pretože nehnuteľnosti a žeriavy tvoriace predmet žaloby sú nielen majetkom žalobcu, ale aj nepeňažným vkladom spoločníka žalobcu - spoločnosti [REDAKOVANÉ] ktorú vlastní sťažovateľ ako jediný (100%-ný) spoločník...

Pokiaľ ale súd žalobe nevyhovie, a veci nevylíči z podstaty úpadcu pre neplatný vklad do spoločnosti žalobcu, výrok povedie nielen k zmene resp. zániku vlastníctva žalobcu, ale rovnakým spôsobom zasiahne aj nepeňažný vklad spoločnosti [REDAKOVANÉ], a tým aj sťažovateľa ako jej jediného spoločníka. Už táto právna situácia dostatočne odôvodňuje záver, že sťažovateľ má právny záujem na výsledku sporu, a preto má byť do sporu pripustený ako intervenient...».

Podľa názoru sťažovateľa uznesením krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože krajský súd v konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty rozhodol, že vstup sťažovateľa ako intervenienta na strane žalobcu nie je prípustný, čím podľa názoru sťažovateľa došlo k odmietnutiu spravodlivosti a porušeniu práva na prístup k súdu vo vlastných záležitostiach.

Sťažovateľ v petite podanej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ], trvalý pobyt: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Slovenská republika, dátum narodenia: [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 23. 11. 2017, sp. zn. 34Cbi/22/2005-1231 bolo porušené.

Krajský súd Banská Bystrica je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ], trvalý pobyt: [REDAKOVANÉ], dátum narodenia: [REDAKOVANÉ]... trovy konania tak, ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu, na účet právneho zástupcu JUDr. Michaela Poláčková, LL.M., advokátka... do 3 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie

ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017, ktorým rozhodol, že vstup sťažovateľa ako intervenienta na strane žalobcu do konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty nie je prípustný.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto

rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36]. Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Z judikatúry ESLP, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj EŠLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29;

Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým namieta, že krajský súd rozhodol arbitrárne, keď uznesením č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 nepripustil vstup sťažovateľa ako intervenienta na strane žalobcu do konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Krajský súd uznesenie č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 podľa sťažovateľa neodôvodnil dostatočným spôsobom a nezaoberal sa všetkými jeho námietkami. Podľa názoru sťažovateľa uznesenie krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 je arbitrárne a zjavne neodôvodnené, pretože sa krajský súd nevysporiadal dostatočne s námietkou sťažovateľa o existencii právneho záujmu na výsledku konania. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia uznesenia č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 krajský súd uviedol:

«... Z citovaného ustanovenia § 81 CSP vyplýva, že intervenientom môže byť len osoba, ktorá sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania. K vstupu intervenienta do konania môže dôjsť z vlastnej iniciatívy tejto osoby alebo na základe oznámenia niektorej zo strán. V prípade, že súd dospeje k záveru, že intervenient nemá právny záujem na výsledku konania, súd vysloví, že vstup intervenienta nie je prípustný.

Po preskúmaní veci súd zistil, že [REDAKOVANÉ] v oznámení o vstupe jeho osoby ako intervenienta v tomto konaní vo svojom návrhu poukázal len na skutočnosti, ktoré predchádzali vyhláseniu konkurzu na majetok úpadcu [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ], IČO: [REDAKOVANÉ], správanie sa správcov konkurznej podstaty úpadcu a na podnikanie úpadcu. Zároveň v návrhu žiadnym spôsobom nepreukazoval svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktorých vylúčenia z konkurznej podstaty úpadcu sa žalobca domáha v predmetom konaní. Zo skutočností uvedených [REDAKOVANÉ] nevyplýva, že by mal naliehavý právny záujem na výsledku tohto konania a že výsledok tohto konania sa bude týkať aj jeho osoby. Preto podľa ust. § 83 CSP rozhodol tak, že vstup intervenienta [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] do konania nie je prípustný...»

V súlade s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu (IV. ÚS 60/2010) právny záujem na výsledku konania ako podmienka možnosti vstupu do konania v pozícii intervenienta konania na strane niektorého z účastníkov konania nie je v zákone č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) bližšie definovaný, t. j. zákonodarca ponechal na úvahe súdu, ako bude tento pojem v jednotlivých individuálne určených prípadoch vykladať a aplikovať. Úvaha súdu pri interpretácii tohto pojmu nie je ale neobmedzená, musí totiž rešpektovať podstatu a zmysel intervencie v kontexte s obsahom a rozsahom ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 a nasl. ústavy) a tiež práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s ústavnými princípmi.

Vychádzajúc z obsahu a rozsahu ochrany základného práva na súdnu ochranu formulovaných v doterajšej judikatúre ústavného súdu a prihliadnuc aj na doterajšiu judikatúru všeobecných súdov možno právny záujem na výsledku konania definovať v spojení s podstatou a zmyslom inštitútu intervencie, ktorým je posilnenie postavenia účastníka, na ktorého strane intervenient do konania vstupuje, za podmienky, že objektívne existuje relevantný dôvod, z ktorého možno vyvodiť, že aj intervenient má na výsledku sporu právny záujem. O právny záujem ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím vo veci môže byť dotknuté právne postavenie intervenienta, jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva. Pritom § 81 CSP, od ktorého sa právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby, či iného právneho subjektu na jeho vstup do konania ako intervenienta odvíja, nepodmieňuje predpoklad na úspešné uplatnenie tohto práva, t. j. vstupu do konania v postavení intervenienta, len existenciou právneho záujmu na výroku rozhodnutia v predmetnej právnej veci, ale existenciou akéhokoľvek právneho záujmu, t. j. aj právneho záujmu na skutkových a právnych záveroch, na ktorých je rozhodnutie v predmetnej veci založené, teda na celkovom výsledku konania. Z tohto dôvodu právny záujem intervenienta na výsledku konania nemožno spájať len s tým, že intervenient bude dotknutý výrokom rozhodnutia, ale aj zisťovaním skutkového a právneho stavu, od ktorého závisí výsledok konania. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane jedného z účastníkov je bez právneho významu, a preto nemôže byť ani predmetom zisťovania skutočnosť, či účastník konania, na stranu ktorého intervenient vstupuje, spĺňa všetky predpoklady na úspešné uplatnenie svojich práv. Takémuto vymedzeniu právneho záujmu korešpondujú aj právne názory Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrené v rozhodnutiach vydaných v konaniach (sp. zn. 3 Obo 28/2010, sp. zn. 4 Obo 44/2010, sp. zn. 1 Obdo V 18/2008, sp. zn. 4 Obo 2/2007) súvisiacich s konaním sp. zn. 3 Obo 2/2007. Aj na ich základe možno formulovať záver, že reštriktívna interpretácia pojmu „právny záujem“ v aplikačnej praxi nezodpovedá materiálne chápanej podstate ochrany základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, a teda je z ústavného hľadiska neakceptovateľná.

Ústavný súd v tejto súvislosti vzhľadom na takmer identickú právnu úpravu vedľajšieho účastníka v českom právnom poriadku poukazuje aj na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky (III. ÚS 457/03, I. ÚS 553/03, III. ÚS 63/05, I. ÚS 1384/10), ktorá je koherentná s uvedenou charakteristikou právneho záujmu na výsledku konania. Podľa uvedenej judikatúry Ústavného súdu Českej republiky hlavným účelom vedľajšieho účastníctva je pomoc v spore jednému z účastníkov konania a jeho zmyslom je teda posilniť v konkrétnom konaní postavenie toho účastníka konania, na ktorého strane vedľajší účastník vystupuje, za predpokladu, že vedľajší účastník má právny záujem na výsledku sporu. Ide teda o právny záujem na víťazstve toho účastníka, ktorého vedľajší účastník v spore podporuje, avšak jeho procesné pôsobenie neslúži len na ochranu práv alebo záujmov tretej osoby (vedľajšieho účastníka), ale zároveň aj na ochranu záujmu hlavného účastníka konania, na ktorého stranu vedľajší účastník pristúpil. Cieľom účelu skúmania právneho záujmu na výsledku sporu je vylúčiť z vedľajšieho účastníctva subjekty, u ktorých je neexistencia právneho záujmu na veci evidentná, a tak nezaťažovať zbytočne občianske súdne konanie.

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom uznesení č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa jeho právneho záujmu na výsledku konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, s ktorými sa nestotožnil, a preto krajský súd nepripustil vstup sťažovateľa ako intervenienta na strane žalobcu do konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Napadnuté uznesenie krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 a základným právom

na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K námietke nevysporiadania sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho podaní, ktorým oznámil vstup do konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty ako intervenient na strane žalobcu, ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Podstatou rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je posúdenie ústavnej akceptovateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu, prípadne iného orgánu verejnej moci, a nie posudzovanie jeho právnej perfektnosti ani jeho prípadné „vylepšovanie“ (m. m. IV. ÚS 325/08, IV. ÚS 218/2010).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite sťažnosti (náhrada trov právneho zastúpenia).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2018